

ВЯЛІКАЯ ПРАГРАМА

— Вось яна, праграма будаўніцтва камунізма ў нашай краіне! — гаворыць машыніст дэпо станцыі Мінск Якаў Міхайлавіч Сцяпаню.

падарчай навукі, паслядоўнае ўмацаванне матэрыяльнай зацікаўленасці калгасаў, калгаснікаў, работнікаў саўгасаў — усё гэта павінна рэальна забяспечыць уздым сельскай гаспадаркі. Яе валавая прадукцыя ўзрасце за 10 год прыкладна ў 2,5 раза, а за 20 год — у 3,5 раза.

Праект Праграмы КПСС вызначае шляхі ўвасаблення ў жыццё лозунга партыі: «Усё ў імя чалавека, для чалавека». «Цяпер, — гаворыцца ў праекце, — ёсць усё магчымае для хуткага ўздыму дабрабыту ўсяго насельніцтва: рабочых, сялян, інтэлігенцыі. КПСС ставіць задачу сусветна-гістарычнага значэння — забяспечыць у Савецкім Саюзе самы высокі ўзровень ўзроўня ў параўнанні з любой краінай капіталізму».

Па меры стварэння матэрыяльна-тэхнічнай базы камунізма будзе расці дабрабыт працоўных. Нацыянальны даход павялічыцца за дваццацігоддзе прыкладна ў 5 разоў, а рэальныя даходы на душу насельніцтва — больш чым у 3,5 раза. Усім сляям насельніцтва будзе забяспечан матэрыяльны дастатак.

«Выкананне грандыёзнай праграмы павышэння дабрабыту савецкага народа, — гаворыцца ў праекце, — будзе мець сусветна-гістарычнае значэнне. Партыя заклікае савецкі народ працаваць настойліва, натхнёна. Кожны працоўны павінен выканаць свой абавязак у будаўніцтве камуністычнага грамадства, у барацьбе за выкананне праграмы павышэння народнага дабрабыту».

У праекце Праграмы КПСС фармулююцца задачы партыі ў галіне дзяржаўнага будаўніцтва і далейшага развіцця сацыялістычнай дэмакратыі.

Ленін, партыя ў вострай барацьбе супраць апартуністаў адстаялі і развілі ідэю дыктатуры пралетарыяту. Наша партыя першай у гісторыі дэбілася ўстаўленнем дыктатуры пралетарыяту, што з'явілася рашаючай умовай стварэння новага грамадства, вялікага ўзлёту краіны ад былой адсталасці да вяршынь сацыяльнага прагрэсу.

«Забяспечыўшы поўную і канчатковую перамогу сацыялізма — першай фазы камунізма, — і пераход грамадства да разгорнутага будаўніцтва камунізма, — указваецца ў праекце Праграмы, — дыктатура пралетарыяту выканала сваю гістарычную місію і з пункту гледжання задач унутранага развіцця перастала быць неабходнай у СССР. Дзяржава, якая ўзнікла як дзяржава дыктатуры пралетарыяту, ператварылася ў агульнанародную дзяржаву, у орган выражэння інтарэсаў і волі ўсяго народа».

Партыя ў праекце сваёй Праграмы намчае шырокую сістэму мер у галіне ідэалогіі, выхавання, адукацыі, навукі і культуры. Галоўнае ў ідэалагічнай рабоце на сучасным этапе — выхаванне ўсіх працоўных у духу высокай ідэянасці і адданасці камунізму, камуністычных адносін да працы і грамадскай гаспадаркі, поўнае пераадоленне перажыткаў буржуазных поглядаў і нораваў, усебако-

[Заканчэнне на 4-й стар.]

Усё ў імя чалавека

Прымаючы першую праграму на II з'ездзе ў 1903 годзе, бальшавіцкая партыя заклікала рабочы клас, усіх працоўных Расіі на барацьбу за звяржэнне царскага самадзяржаўя, а затым — буржуазнага ладу і ўстаўленне дыктатуры пралетарыяту. У лютым 1917 года быў зменены царскі рэжым. У кастрычніку 1917 года пралетарскай рэвалюцыя знішчыла неавісны народнаму капіталістычны лад. Упершыню ў гісторыі нарадзілася краіна сацыялізма. Пачалося будаванне новага свету.

Першая праграма партыі была выканана.

Прымаючы другую праграму на VIII з'ездзе ў 1919 годзе, партыя паставіла задачу пабудовы сацыялістычнага грамадства. Ідучы нязведанымі шляхамі, пераадоляючы цяжкасці і нягоды, савецкі народ пад кіраўніцтвам Камуністычнай партыі ажыццявіў план будаўніцтва сацыялізма, распрацаваны Леніным. Сацыялізм перамог у Савецкім Саюзе поўнасцю і канчаткова.

Другая праграма партыі таксама выканана.

Цяпер Камуністычная партыя Савецкага Саюза (КПСС) прымае сваю трэцюю праграму — праграму пабудовы камуністычнага грамадства. Новая Праграма творча абагульняе практыку будаўніцтва сацыялізма, улічвае вопыт рэвалюцыйнага руху ва ўсім свеце і, выказваючы калектыўную думку партыі, вызначае галоўныя задачы і асноўныя этапы камуністычнага будаўніцтва.

Вышэйшая мэта партыі — пабудаваць камуністычнае грамадства, на сцягу якога напісана: «Ад кожнага — па здольнасцях, кожнаму — па патрэбах». У поўнай меры ажыццявіцца лозунг партыі: «Усё ў імя чалавека, для шчасця чалавека».

(З праекта Праграмы КПСС).

эксплуататарскага ладу, падкрэсліваецца, што сусветная капіталістычная сістэма ў цэлым паспеда для сацыяльнай рэвалюцыі пралетарыяту, для змены капіталізму вышэйшым, камуністычным грамадскім ладам. Праект Праграмы раскрывае сусветна-гістарычнае значэнне Кастрычніцкай рэвалюцыі і перамогі сацыялізма ў СССР, падводзіць вынікі слаўнага шляху, пройдзенага савецкім народам пад кіраўніцтвам Камуністычнай партыі, паказвае, чаму вучыць вопыт вялікіх сацыялістычных пераўтварэнняў.

«У выніку самаадданай працы савецкага народа, тэарэтычнай і практычнай дзейнасці Камуністыч-

наўча паказана, што антаганізм працы і капіталу, растучы мілітарызм, распад каланіяльнай сістэмы, супярэчнасці паміж самімі імперыялістычнымі краінамі, нястрымны ўздым рэвалюцыйнага руху рабочага класа, імклівы рост сусветнага сацыялізма падмываюць і разбураюць імперыялізм, вядуць да яго аслаблення і гібелі.

Сацыялізм непазбежна прыйдзе ўсюды на змену капіталізму. Вялічны будынак новага свету, які ўзводзіцца гераічнай працай савецкага народа, працоўных усіх краін сацыялістычнага лагера, — правобраз новага грамадства, будучага ўсяго чалавецтва.

Цяпер наша партыя ставіць як

Слаўся, Айчына ты наша свабодная!

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ КАМІТЭТА ЗА ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ І РАЗВІЦЦЕ КУЛЬТУРНЫХ СВЯЗЕЙ З СУАЙЧЫННІКАМІ

№ 60 (545)

Жнівень 1961 г.

Год выдання 7-ы.

З дэж Кастрычніка першых, суровых Назайсёды, як сэрца прысяжу, «Камунізм» — наша роднае слова Мы няём на разгорнутых сцягах. Гэта слова людзей аб'яднала. Сэрца з сэрцам навек парадніла.

Гэта слова натхнёнае стала Класа-волата грознаю сілай. Гэта роднае слова — і кожны Яго любіць, як маці-Айчыну. Светлай зоркай яно ў падарожжы Вызначае да ічасця пціцу.

Мікола ХВЕДАРОВІЧ.

Сіла Праграмы КПСС — у самой прагрэсіўнасці камунізма, які заканамерна ідзе на змену капіталістычнаму ладу — ладу эксплуатацый чалавека чалавекам, беспрацоўя і галечы шырокіх мас, міжнацыянальнай варажасці і войн. Сацыялізм і яго вышэйшая стадыя — камунізм выконвае гістарычную місію пазбаўлення ўсіх людзей ад сацыяльнай няроўнасці, ад усіх форм прыгнёту і эксплуатацыі, ад жахаў вайны і сцярджае на зямлі Мір, Працу, Свабоду, Роўнасць і Шчасце ўсіх народаў.

Праект Праграмы КПСС дае разгорнутую характарыстыку сучаснай эпохі, асноўны змест якой складае пераход ад капіталізму да сацыялізма, пачаты Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыяй. У гэтым дакуменце паказваюцца асноўныя заканамернасці развіцця капіталізму — апошняга

ШТО ТАКОЕ КАМУНІЗМ

Пабудова камуністычнага грамадства стала непасрэднай практычнай задачай савецкага народа. Паступовае пераростанне сацыялізма ў камунізм — аб'ектыўная заканамернасць; яно падрыхтавана ўсім папярэднім развіццём савецкага сацыялістычнага грамадства.

Што прадстаўляе сабой камунізм?

Камунізм — гэта бяскласавы грамадскі лад з адзінай агульнанароднай уласнасцю на сродкі вытворчасці, поўнай сацыяльнай роўнасцю ўсіх членаў грамадства, дзе разам з усебаковым развіццём людзей вырастаюць і прадукцыйныя сілы на аснове пастаянна растучай навукі і тэхнікі, усе крыніцы грамадскага багацця палюцца поўным патокам і ажыццявіцца вялікі прыныцп «ад кожнага — па здольнасцях, кожнаму — па патрэбах». Камунізм — гэта высокаарганізаванае грамадства свабодных і свядомых працаўнікоў, у якім усталяецца грамадскае самакіраванне, праца на карысць грамадства стане для ўсіх першай жыццёвай патрэбнасцю, усвядомленай неабходнасцю, здольнасці кожнага будучы прымяняцца з найбольшай карысцю для народа.

(З праекта Праграмы КПСС).

Штогод — 100 тысяч плит

БРЭСТ. Пачалася рэканструкцыя Брэсцкага завода газавай апаратуры. Узводзіцца будынак галоўнага вытворчага корпуса плошчай больш як 4 тысячы квадратных метраў. У ім размешчацца ўсе асноўныя цэхі, якія аснасцяцца сучасным высокапрадукцыйным абсталяваннем. Эмаліровачны цэх атрымлівае канвеерныя печы. У выніку выпуск дэталей павялічыцца ў некалькі разоў, палепшыцца іх якасць. Аўтаматычныя з праграмным кіраваннем апараты намечана зманціраваць у гідраўлічным аддзяленні. Усе цэхі абсталяваюцца падвышанымі канвеерамі для транспарціроўкі дэталей.

Рэканструкцыя прадпрыемства закончыцца ў 1963 годзе. Гадавая магутнасць завода дасягне 100 тысяч кухонных газавых плит і больш чым 25 тысяч вадагрэйных газавых калонак.

Горад Светлагорск

Указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета Беларускай ССР ад 29 ліпеня 1961 года гарадскі пасёлак Шацкі Парыцкага раёна Гомельскай вобласці пераўтворан у горад раённага падпарадкавання з прысваеннем яму назвы — горад Светлагорск Парыцкі раён перайменаван у Светлагорскі раён.

50 калгасаў будуць бальніцы

У цэнтры вёскі Забрэжжа Валожынскага раёна за сродкі ініцыятыў сельгасарцелей будзеца міжкалгасная бальніца. У будынку будзеца размешчаны рэнтгенаўскі і зубаврачэбны кабінеты, хірургічнае, тэрапеўтычнае і радыяльнае аддзяленні.

Медыцынскі гарадок узводзіць сельгасарцель «Новы свет» імя Леніна Капыльскага раёна. Будуюцца галоўны і інфекцыйны корпусы, падсобныя памяшканні. Абсталяваюцца цэнтральнае ацяпленне, каналізацыя і водазабеспячэнне. Будзе ўстаноўлена найноўшая медыцынская апаратура. Такі гарадок пабудаван ужо ў калгасе імя Калініна Слуцкага раёна. Многа новых стаяцянараў будуюць калгасы Любанскага, Барысаўскага, Уздзенскага і іншых раёнаў.

У гэтым годзе больш як 50 калгасаў Мінскай вобласці ўдзельнічаюць у будаўніцтве лячэбных устаноў.

Мацнеюць вузы дружбы паміж працоўнымі ГДР і Савецкага Саюза. Нядаўна жыхары Беларускай сталіцы — Мінска сустрэкалі 17-ы ў гэтым годзе поезд дружбы, які прыбыў з ГДР. З ім у СССР прыехала 330 рабочых, сялян і служачых братаў Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі.

У гэтым годзе ў Мінску пачынае больш чым пяць тысяч нямецкіх турыстаў. Да канца года чакаецца яшчэ такая ж колькасць гасцей з ГДР.

На здымку: турыстка з ГДР абменьваецца значком з савецкай школьніцай.

Прысвячаецце першаму касманаўту

На шклозаводзе «Нёман» выстаўлена некалькі відаў вырабаў, прысвечаных першаму ў свеце палёту чалавека ў космас. Прыцягвае ўвагу ваза формы кубка. Зроблена яна са шкла урану і разаліну. Корпус вазы гранёны. На адным з бакоў — партрэт Юрыя Аляксеевіча Гагарына.

У масавай вытворчасці знаходзіцца тры іншыя сувенірныя вазы, прысвечаныя Юрыю Гагарыну. Вырабляюцца яны з накладнага шкла.

Вялікія партыі сувенірных ваз з партрэтамі першага касманаўта днямі адпраўлены ў Мінск. Брэст і іншыя гарады рэспублікі. Партыя ваз рыхтуецца для Выстаўкі дасягненняў народнай гаспадаркі СССР.

Па макету мастака Яўгена Гладкова зроблен арыгінальны абеліск з крышталю, які адлюстроўвае веліч нашай Радзімы — краіны, дзе ўпершыню ў свеце ажыццёўлен палёт чалавека ў касмічную прастору.

Абеліск складаецца з чатырох частак: асновы, макета зямнога шара, стралы, накіраванай ўверх, і макета касмічнага карабля «Усход». Зямны шар зроблен з апалавага шкла. Ён мае рэльефную паверхню і блакітнае адценне — прыкладна такое, яким бачыў зямлю з вялікай вышыні Юрыя Гагарын.

ЮБІЛЕЙ ФАБРЫКІ

У сувязі са стагоддзем Гродзенскай тытунёвай фабрыкі дасягнутымі калектывам вытворчымі поспехамі Прэзідыум Вярхоўнага Савета Беларускай ССР Указам ад 26 ліпеня 1961 года ўзнагародзіў фабрыку Ганаровай Граматай Вярхоўнага Савета Беларускай ССР, таксама Указам ад 26 ліпеня 1961 года ў сувязі са стагоддзем фабрыкі і дасягнутымі калектывам вытворчымі поспехамі ў развіцці тытунёвай прамысловасці Ганаровай Граматай і Граматай Вярхоўнага Савета Беларускай ССР ўзнагароджана група рабочых і інжынераў-тэхнічных работнікаў Гродзенскай тытунёвай фабрыкі.

Усяго ўзнагароджана 40 чалавек, з іх Ганаровай Граматай Вярхоўнага Савета Беларускай ССР — 21 чалавек.

У саўгасе «Рось»

Ціха і павольна нясе свае воды ў сівы Нёман невялікая рэчка Рось. Ранней вясной, калі пачынае дружна раставаць снег і бурныя ручаі імкнучыся да рэчышча ракі, яна выходзіць з берагоў і зацяпляе на многіх гектарах прыбрэжныя саўгасныя лугі, шчодро ўгнойваючы глебу глеем. У летні час на зялёных лугах пасуцца статкі кароў і маладняку аднаго з буйнейшых на Гродзеншчыне саўгаса «Рось».

Да 1939 года землі, на якіх размешчаны саўгас, належалі графу Браніцкаму. Мястэчковыя жыхары працавалі ў асноўным батракамі. Цяпер яны сталі паўнаўладнымі гаспадарамі не толькі зямлі, але і ўсяго дабрабыту, які народ стварае сваёй працай.

Саўгас — высокамеханізаваная шматгалінавая гаспадарка. Яна мае зямельнай плошчы 5 тысяч гектараў.

Вядучай галінай саўгаснай вытворчасці з'яўляецца жывёлагадоўля. Саўгас спецыялізуецца на развядзенні высокапрадукцыйнай чорна-стракатай пароды кароў, якіх мы пастаўляем іншым гаспадаркам рэспублікі.

Р. Шавякоў.

У сучасны момант у саўгасе ёсць 2 200 галоў буйнай рагатай жывёлы, 2 000 свіней, да 5 000 кураў і качак.

Электраматоры, навейшыя машыны і механізмы выконваюць зараз усе працаёмкія працэсы ў паліводстве і ў жывёлагадоўлі. На кожнай ферме ёсць даўляныя апараты, механізмы па прыгатаванню і раздачы кармоў, падвысеныя дарогі, транспарціроўкі. У паліводчых брыгадах дастаткова якая колькасць трактараў, камбайнаў, бульбасаджалак,

сеялак, культыватараў і іншых машын.

Саўгас штогод папаўняецца навейшай тэхнікай. У сучасны момант у нас ёсць 37 трактараў, некалькі экскаватараў і скрапераў, 20 камбайнаў, 39 грузавых і 5 легкавых аўтамашы. З падсобных прадпрыемстваў дзейнічаюць электрастанцыя, лесазавод, рамонтны майстэрні, млын і інш. Адбудаваны дробны тыпавыя жывёлагадоўчыя памяшканні. Саўгас поўнаасцю электрыфікаваны і радыёфікаваны.

У саўгасе выраслі цудоўныя кадры спецыялістаў сельскай гаспадаркі. Перадавыя даяркі Ядвіга Рамейка, Лідзія Калінская, Леанарда Кавальчук, Вольга Супрон, Ніна Варалай, Галіна Целеш надалі ад кожнай каровы сваёй групы па 4 200—4 500 кілаграмаў малака. Далёка за межамі Ваўкавыскага раёна вядомы імёны цялятніцы Ефрасіні Гудэвай, брыгадзіра паліводчай брыгады Лідзіі Васілеўскай, механізатараў Генадзія Калінскага і Анатолія Северына, загадчыка аддзялення былога

батрака Міхаіла Сяўца і многіх іншых рабочых саўгаса, ўзнагароджаных за высокія працоўныя паказчыкі ардаў і медалямі Савецкага Саюза. Вопытны палівод, цяпер пенсіянер Іван Іванавіч Карловіч і Міхаіл Сцяпанавіч Сявец ўзнагароджаны ардаў і Працоўнага Чырвонага Сцяга, даяркі Леанарда Кавальчук і Ганна Паўловіч ўзнагароджаны ардаў і Леніна, даярка Лідзія Калінская — ардаў і Знак Пашаны. Саўгас і 79 рабочых і спецыялістаў з'яўляліся неаднаразовымі ўдзельнікамі Выстаўкі дасягненняў народнай гаспадаркі СССР, атрымалі каштоўныя прэміі і падарункі.

Заможна, у поўным дастатку жывуць рабочыя саўгаса. Кожны зарабіць ў месяц па 60—90 рублёў, мае прысядзібны ўчастак, сад, карову, свіней, хатнюю птушку. Праўда, многія рабочыя ўжо адмаўляюцца трымаць скаціну ў асабістай гаспадарцы. Малако, мяса і іншыя прадукты ў неабмежаванай колькасці і ў любы час можна купіць у магазінах. Людзі не хочуць больш абцяжарваць сябе клопатамі па гаспадарцы і іхаць за лепшае выкарыстоўваць вольны час на культурны адпачынак.

На тэрыторыі гаспадаркі ёсць некалькі бібліятэк, адна сярэдняя, адна сямігадовая і тры пачатковыя школы, бальніца, фельчарска-акушэрскі пункт, камбінат бытавога абслугоўвання, дзве сталовыя, больш дзесяці магазінаў і буфетаў. Для дзяцей рабочых пабудаваны дзіцячы сад і летнія дзіцячыя пляцоўкі.

Дырэкцыя саўгаса, партыйная арганізацыя і камітэт прафсаюза вялікую ўвагу ўдзяляюць жыллёваму будаўніцтву. Толькі за 1960 год пабудавана пяць шматкватэрных жылых дамоў, больш як 100 рабочым і служа-

чым аказана дапамога ў будаўніцтве і рамоне ўласных дамоў і надворных пабудоў.

Пастаянныя клопаты працягваюцца аб ахове здароўя рабочых і служачых саўгаса. Штогод у санаторый, на курорты і ў дамы адпачынку рабочым прафсаюза выдае па 40—50 пудоў. Многім рабочым пудоўкі выдаюцца бясплатна. Жадаючы заўсёды могуць адправіць сваіх дзяцей у піянерскія лагеры.

Вечарам над ціхай Россю нярэдка можна пачуць вясёлую песню. Гэта вяртаюцца з работы маладыя рабочыя. Прайдзе гадзіна-другая, і гэта песня загучыць у саўгасным клубе. Сюды збіраюцца не толькі маладыя рабочыя, але і людзі, убеленыя сівізнай. У рабочым клубе для ўсіх знаходзіцца справа: хто жадае, можа паглядзець кіно або паслухаць канцэрт саўгаснай мастацкай самадзейнасці, а хто — пасядзець у бібліятэцы за свежай газетай, часопісам, за шахматамі і шахматамі. Рабочыя клубы ў нас пабудаваны ў кожным аддзяленні, а на фермах абсталяваны чырвоныя куткі, дзе ў вольны час можна добра адпачыць.

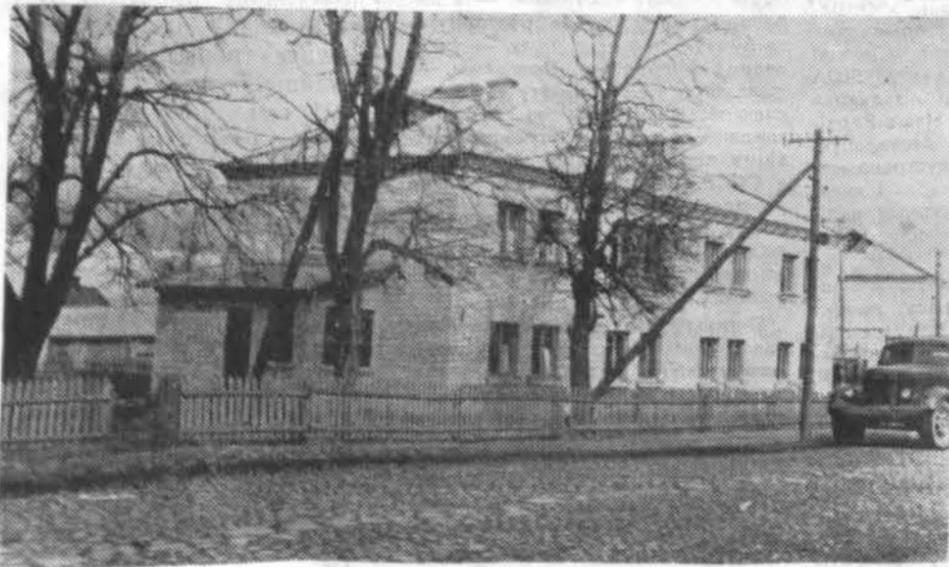
Р. ШАВЯКОУ, дырэктар саўгаса «Рось», Герой Сацыялістычнай Працы, дэпутат Вярхоўнага Савета БССР.

Транктарыст Г. Калінскі.

Даярка Я. Рамейка.

Новы жылы дом для рабочых саўгаса па вуліцы Паркавай.

Загадчык аддзялення саўгаса М. Слвец.

Ідзе, таварышы, Камуна!

У Янкі Купалы ёсць цудоўны верш «На смерць Сцяпана Булата». Многія тысячы чытачоў звярталі ўвагу на тое, што ў ім паэт у самым пачатку дваццятых гадоў з надзвычайнай шчырасцю і цеплынёй выказаў мару аб светлай камуністычнай будучыні беларускага народа. Прытым камуністычная будучыня выглядае як не такая ўжо далёкая рэчаіснасць. У вершы адчуваецца ўпэўненасць, што ў савецкай краіне, у родным краі будзе пабудаваны камунізм. Паэт гаворыў:

Забудзе ў славе буйнай,
Завініць залатаструнне
Родны Край адной
Камунай...
— Сні, таварышы аб
Камуне!

Калі я чытаў праект Праграмы Камуністычнай партыі Савецкага Саюза, дык гэтыя радкі неяк самі сабой прыйшлі на памяць. Можна, таму, што з'явіліся яны дзесяці там, у пачатку гераічнай эпохі, праз некалькі год пасля перамогі Вялікага Кастрычніка. Можна, таму, што ў гэтай купалаўскай мары аб камунізме ўвасобіліся думы і спадзяванні народныя, што і сама гэтая мара нарадзілася ад сьноўняга давер'я і прыхільнасці да Ідэй і справы партыі.

Іменна ў такіх верхах зарука і пачатак той натхнёнай акрылёнасці, якая спадарожнічала паэту ў яго пачэсным паходзе разам з савецкімі народамі, яшчэ нікім не пратораным, але вельмі заваблівым шляхам сацыялістычнага будаўніцтва.

Гэта тая самая акрылёнасць, якую ва ўсіх нас заўсёды падтрымлівала партыя. У розныя часы акрылёнасць гэтая называлася па-рознаму — ліквідацыйнай разрухі і індустрыялізацыйнай, выкананнем пяцігодкаў і ўдарніцтвам, разгромам ворага і пасляваенным будаўніцтвам, сямігодкай, узняццём цаліны, камуністычнымі брыгадамі. А сутнасць была адна: няўхільны поступ да ззяючых вяршынь камунізма!

Ад першага дня Кастрычніцкай перамогі цягнуцца залатыя ніці трывалай асновы, на якой ткалася наша цудоўная ява. І цяпер, пасля апублікавання праекта Праграмы партыі, асабліва яскрава адчулася, як многа зроблена. Прыемна ўсведамляць, што і кожны з нас быў удзельнікам настойлівай працы ўсяго народа.

У праекце Праграмы запісаны блізкі і зразумелы ўсім словы — суснаванне, мір, дружба народаў! Мы, камуністы, хо-

чам назаўсёды пакончыць з чалавечанавісціцтвам, з бессэнсоўным вынішчэннем мільёнаў людзей. Хопіць усім месца пад сонцам, хопіць і рэсурсаў, і не толькі на сённяшні дзень, але і ў далёкай будучыні, калі чалавецтва вунь як разрасцецца. Трэба толькі разумна, па-камуністычнаму арганізаваць грамадства, арганізаваць вытворчасць усіх жыццёвых багаццяў.

У праекце новай Праграмы абвешчана ўсебаковае далейшае развіццё культуры, мастацтва, літаратуры. Калі людзі стануць жыць больш забяспечана і будучы мець больш вольнага часу, дык у іх з'явіцца проста нябачаныя раней магчымасці для развіцця навукі і розных галін мастацкай дзейнасці. Гэта радуе нас да глыбіні душы і за сябе, і асабліва за нашых дзяцей і ўнукаў.

І самае галоўнае: у праекце Праграмы пастаўлена задача дасягнення такога дабрабыту для ўсяго народа, аб якім калісьці можна было толькі марыць. У гэтым найвялікшая моц праекта новай Праграмы. На працягу стагоддзяў чалавецтва марыла аб шчаслівым жыцці для ўсіх. І тут раптам сказана, што цяперашняе пакаленне савецкіх людзей будзе жыць пры камунізме. За такую Праграму аднадушна прагаласуюць усе савецкія людзі і сумленныя людзі ўсёй зямлі.

І хочацца закончыць натхнёнымі словамі Янкі Купалы:

З Масквы, з Крамля, хадою
Ўдумнай
Усенароднай, чалавечай,
Праз поле, поплавы, буруны
Ідзе, таварышы, Камуна
На свеце шчасце

Ўвекавечыць!

Янка ШАРАХОЎСКІ.

„Расія стане раем для ўсіх, хто жыве ў ёй“

БРЭСТ. Штодзённа праз Брэст у Савецкі Саюз праязджаюць сотні турыстаў з розных краін свету. Многія з іх ад'язджаюць дамоў з самымі лепшымі ўражанымі. Сведчанне таму — выказванні людзей у друку і пісьмы, якія яны прысылаюць савецкім людзям. Прыходзяць такія пісьмы і ў Брэст. Жыхарка Лондана Джульета Саутвел, падзякаваўшы за ветлівасць і гасціннасць, аказаную ёй у першым жа савецкім горадзе, піша:

«Вядома, я была зусім упэўнена ў вашых незвычайных поспехах ва ўсіх сферах жыцця, але тым не менш я атрымала велізарнае задавальненне, убачыўшы ўсё гэта ўласнымі вачыма. У вас зроблена многа такога, з чаго нам было б карысна ўзяць прыклад».

У думках заглядаючы ў будучыню, англічанка заяўляе, што «...мне яшчэ дваццаць год, і Расія стане раем для ўсіх, хто жыве ў ёй».

Гонар і слава такім

ЛЮДЗЯМ

Паважаныя суайчыннікі! Паведамляю я вам, што газету «Голас Радзімы» за чэрвень месяц і дзве кніжкі В. І. Казлова «Людзі асобага складу» і Шамякіна «Крыніцы» я атрымаў. За гэта ўсё прыміце ад мяне і нас усіх шчырую падзяку! Шчырую падзяку шлюць вам і мае дзеці за такія прыгожыя гістарычныя паштовыя маркі. Сардэчна дзякую за вашу пашану да мяне, што вы надрукавалі май пiсьмо ў газеце «Голас Радзімы». З вялікім інтарэсам і захапленнем я прачытаў газету і чытаю кніжкі.

Кнігу «Людзі асобага складу» я прачытаў ужо ці, лепш сказаць, не прачытаў, а праслінуў. Кніга мне вельмі спадабалася. Ёсць у ёй многа чаго навучальнага. Гонар і слава такім людзям, якія ў страшны для нашай Айчыны час здалі выстаяць. Гонар і слава Камуністычнай партыі Леніна, выхаваўшай такіх загартаваных людзей.

З прывітаннем і пашанай ваш К. ФРГ.

Нібы пабыў дома

Дарагія землякі!

З вялікай павагай і прывітаннем да вас ваш зямляк Віктар. Я хачу вельмі, вельмі падзякаваць вам, дарагія і многапаважаныя землякі, за ваша добрае братняе сэрца і чулыя адносіны да зямлякоў на чужыне.

Нядаўна я атрымаў ад вас дзве газеткі першы раз, але, я так думаю, што не апошні, за якія я вам сардэчна дзякую. Вельмі добрыя газеты, многа чаго цікавага апісваецца ў іх пра беларускае сучаснае жыццё. Калі я быў дома, гэтага тады ў нас не было. І вось я абедзве іх прачытаў не раз, не два, а некалькі разоў, бо гэта ўсё мяне вельмі цікавіць. І мова ж мая, родная. Так адчуваю сябе, быццам бы я быў дома і гаворыў са сваімі людзьмі. У адной з гэтых газетак і мае пісьмо было надрукавана, якое я пісаў да вас. Я вельмі рад, што вы надрукавалі яго. І пасля, прачытаўшы, я перадаў іх сваім бліжнім землякам, каб і яны прачыталі. Мне таксама вельмі спадабалася і тое пісьмо, што вы надрукавалі ў газеце земляку Фёдару Наварычу з Аргенціны пра вёску Чухава, яго родных і суседзяў, якія жывуць цяпер. Беларусь ідзе ўгору.

А цяпер яшчэ хачу вам паведаміць, што ўчора я атрымаў ад вас дзве кніжкі пад назвай «Людзі асобага складу» і «Крыніцы», за якія вельмі і вельмі дзякую. Яшчэ не меў часу іх чытаць, але на гэта час у мяне знойдзецца хутка.

На гэтым закончыў. Бывайце здаровы, дарагія землякі з Беларускай секцыі Камітэта. Жадаю вам усяго найлепшага ў вашым жыцці і поспехаў у вашай працы.

Аўстралія. З пашай да вас усіх В. К. АД РЕДАКЦЫІ: Дарагі В. К.! Чакаем ад Вас водгукі на прачытаныя кнігі. Пішыце нам, што б Вы яшчэ хацелі прачытаць.

Каб дзеці ведалі праўду

Паважаныя таварышы!

Вельмі дзякую за вашу памяць і газету «Голас Радзімы». Няўменна з вялікай прыемнасцю чытаем сваю родную газету. Я атрымліваю яе і на рускай мове з Берліна.

Я маю ў сябе дома досыць салідную дамашнюю бібліятэку. Карыстаюцца з яе ўсе нашы суайчыннікі. Аднак хочацца гэтую бібліятэку абнавіць, г. зн. папаўняць новымі творамі. Калі вам не прадставіць вялікіх клопатаў, то я буду прасіць вас, каб прыслалі мне кнігі. Могуць быць як беларускія, так і рускія. Для нас кнігі на роднай мове з'яўляюцца хлебам надзённым. Прычым прашу вас ветліва, каб прыслалі 3—4 буквары і столькі ж чытанаў для другога класа. А калі можна, то прышліце падручнік па алгебры для сярэдняй школы. Нашы суайчыннікі хочуць вучыць сваіх дзяцей па-руску. А чаму іменна яны хочуць, каб буквары прысланы былі з Радзімы? Бо там кнігі з'яўляюцца рускімі па форме, а сацыялістычнымі па зместу. У букварах карцінкі дзяцей савецкай краіны, з вясёлымі творамі, прыгожа апранутых і г. д. Думаю, што вы гэта разумееце. Дзіця я паглядзіць на такую карцінку, адразу пытае ў мамы: мама, там дзеці такія ж убранныя і вясёлыя, як і тут, а чаму нам гавораць, што там дзеці абарваныя і галодныя. У дзіцяці выпрацоўваецца думка зусім правільная.

ЗША.

АД РЕДАКЦЫІ: Паважаны зямлякі! Вашую просьбу ахвотна выканаем. Кнігі і падручнікі вышлем Вам у бліжэйшы час.

З вялікай пашанай
Я. СКУРАТОВІЧ.

Форум закончан

Дзесяць дзён прадстаўнікі моладзі з усіх кантынентаў нашай планеты пённа працавалі ў сталіцы нашай Радзімы — Маскве. На пленарных пасяджэннях форуму па важнейшых пытаннях галоўнай тэмы — «Моладзь сярэдзіны XX-га стагоддзя і яе праблемы» — было заслухана дванаццаць дакладаў.

Сусветны форум моладзі — яркае пацярджэнне, што маладое пакаленне — велізарная сіла, якая здольна забяспечыць сацыяльны прагрэс. Пра гэта сведчылі і дыскусіі, што разгарнуліся на пасяджэннях камісій. Камісіі і падкамісіі дазволілі ўдзельнікам форуму больш дэтальна выказацца і супаставіць свае погляды па канкрэтных праблемах і пытаннях.

Шматлікую аўдыторыю збіралі камісіі па праблемах удзелу моладзі ў барацьбе за нацыянальную незалежнасць і нацыянальную рэканструкцыю; па пытаннях барацьбы моладзі за мірнае суснаванне, узаемаразуменне і супрацоўніцтва; па пытаннях навукова-тэхнічнага прагрэсу ў сучасным грамадстве; па праблемах рабочай моладзі, па праблемах дзяцей і рад іншых.

У цэнтры ўвагі маладзёжнай асамблеі знаходзіўся дакумент, які ўсхваляваў усё чалавецтва — праект Праграмы Камуністычнай партыі Савецкага Саюза. З'яўленне гэтага гістарычнага дакумента зрабіла ўплыў на выступленні прамоўцаў. Самая аўтарытэтная партыя нашай планеты, партыя камуністаў Савецкага Саюза, цвёрда,

на ўвесь голас заявіла, што спрадвечная мара лепшых розумаў чалавецтва — камунізм — стане явай яшчэ ў нашым стагоддзі.

І ці не таму 24-гадовы чэхаславацкі шахцёр, дэпутат Нацыянальнага сходу Чэхаславацкай рэспублікі Аўгустін Махата назваў праект Праграмы «здзіўляючым дакументам», які ісвятляе шлях да светлай будучыні не толькі савецкім людзям, але і ўсім народам.

Сведчаннем усеагульнай цікаваці да праекта Праграмы КПСС з'явілася сустрэча моладзі ў клубе «Форума» ў Цэнтральным Доме літаратараў. З дакладам аб гэтым гістарычным дакуменце перад удзельнікамі форуму выступіў член савета Міжнароднай сацыялістычнай асацыяцыі, член-карэспандэнт Акадэміі навук СССР Ю. П. Францаў. Звяртаючыся да пасланцоў юнацтва ўсіх кантынентаў, дакладчык сказаў, што Праграма Камуністычнай партыі Савецкага Саюза адкрывае шлях у светлае заўтра. З кім жа гаварыць аб будучыні, калі не з моладдзю.

2-га жніўня моладзь свету пачынала ў Крамлі. Своеасаблівы вынік дыскусій — «Выхаванне моладзі ў сучасным грамадстве» — падвёў у сваім выступленні ганаровы гасць форуму член Сусветнага Савета Міру пэтар Аляксей Суркоў.

Сусветны форум моладзі закончыў сваю работу. У Палацы спорту ў Лужніках адбылося ўрачыстае закрыццё асамблеі юных.

Яна малалікая і сканцэнтравана ў розных краінах. У большасці гэта людзі, якія захавалі любоў і адданасць да сваёй Радзімы.

Але, як гаворыцца, у сям'і не без вырадка. Сярод нашых землякоў знайшлася група агідных людзей, якая стала на шлях падману і спекуляцыі інтарэсамі беларускага народа. Яны спрабуюць даказаць тое, чаго на самай справе не існуе. Я маю на ўвазе так званую абрамчыкаўскую раду БНР, верхавады якой называюць сябе беларускім «урадам» у эміграцыі. Паглядзім, што ж прадстаўляе з сябе гэта рада БНР.

Абрамчыкаўцы заяўляюць, быццам бы яны з'яўляюцца наследнікамі рады БНР 1918 года. Аднак яны ўмоўваюць аб тым, што гэта рада была створана немцамі ў перыяд акупа-

цыі імі тэрыторыі Беларусі. У той час немцы не прызнавалі Беларусі, як самастойную дзяржаву і не лічыліся з яе інтарэсамі. Прадстаўнік германскага татальнага рэжыму генерал Фелькенгайм разглядаў раду БНР як сродак для прыкрыцця сваіх крываваў дзеянняў у Беларусі. З дапамогай рады немцы хацелі ўвайсці ў давер'е да беларускага народа, каб затым заняволіць яго.

Далей для прыкрыцця сваёй антынароднай дзейнасці абрамчык спасылаецца на «тэстамент» нябожчыка Захаркі, ад якога ён нібыта атрымаў свае паўнамоцтвы. Галоўным крытэрыем тут... як мы бачым, з'яўляецца не воля беларускага народа, а аўтарытэт... адной асобы. Захарка мог адпісаць на абрамчыка свае асабістыя рэчы, але не дзяржаву. Тут ён не

браў меру. Яго ніхто не ўпаўнаважваў распараджацца воляй народа, а значыць, і тэстамент яго — фікцыя. Сам Захарка на пасяду старшын рады ніколі беларускім народам не выбіраўся. Таму не можа быць і гутаркі аб перадачы гэтага тытула, ды яшчэ па «тэстаменту», каму б там ні было, паколькі немагчыма перадаць тое, чым памёршы сам ніколі не карыстаўся. Аднак казка аб «тэстаменте» Захаркі, разлічаная на прастачоў, дапамагла абрамчыку выплысці на даўно аджыўшую свой век «змагарную» арэну. Ніхто гэтага «нашчадка» не прызнае. Заўтра ж абрамчык і Напалеонам сябе можа назваць. Але факт застаецца фактам: падпальшчыкі ваіны падкармліваюць яго і захоўваюць для якіхсці яшчэ больш цёмных спраў.

Калі быць аб'ектыўным, то трэба прама прызнаць, што ад

былой рады БНР сёння нічога не засталася. З'явіўшыся на свет у 1918 годзе, яна не мела падтрымкі ў беларускага народа, а таму хутка спыніла сваё існаванне. «Урад» рады БНР, які ўзначальваў Цвікевіч, у 1925 годзе самаскасаваўся, адмовіўшыся ад сваіх «мандатаў» у карысць БССР.

Хто ж тады можа сёння прадстаўляць беларускі народ? Аб'ектыўны адказ можа быць толькі адзін: сам беларускі народ! Ствараць без яго згоды на гэта якую б там ні было раду — значыць здрадзіць інтарэсам Радзімы.

Аб усім гэтым добра вядома абрамчыку. Але ён па-ранейшаму, прыкрываючыся цёнем Захаркі, робіць свае цёмныя справы.

Адзін псіхіятр, які асабіста ведае гэтага самазванца, сказаў: «Пану абрамчыку лячыцца трэба. Хвароба ў яго зацяжняя і небяспечная. Ён тэстаментаваны шызафрэннік».

Англія. М. Д.

Абрамчыку трэба лячыцца

Паважаны рэдактар!
Я жыву ў Англіі і доўгі час належаў да катэгорыі тых беларусаў, якіх вы называеце нацыяналістамі. У гэтым пісьме мне хацелася б падзяліцца некаторымі думкамі, якія датычацца Беларускай эміграцыі. Аднойчы я выступаў ужо са сваімі заўвагамі ў беларускіх газетах, якія выдаюцца ў нас. А цяпер хачу яшчэ раз вярнуцца да закранутага мною тады пытання, паколькі лічу, што аб гэтым павінны ведаць усе беларусы, якія пражываюць у эміграцыі. Вельмі прашу надрукаваць мой ліст у «Голасе Радзімы».

Вядома, што ўсялякая эміграцыя з'яўляецца толькі часцінкай свайго народа і ўключае ў сябе людзей розных палітычных пераконанняў. Узіць, напрыклад, беларускую эмігра-

ВЯЛІКАЯ ПРАГРАМА

Агрэсія ў Бізерце

(Пачатак на 1-й стар.)

вае, гарманічнае развіццё асобы, стварэнне сапраўднага багацця духоўнай культуры. Асаблівае значэнне партыя надае выхаванню падрастаючага пакалення. У праекце Праграмы КПСС указваюцца шляхі і сродкі выхавання камуністычнай сямдасці, выпрацоўкі высокіх маральных якасцей, фармулёўцца маральны кодэкс будаўніка камунізма.

Праект Праграмы дае ясны і дакладны адказ на пытанне аб тым, якія перспектывы адкрывае камунізм для прагрэсу ўсяго чалавецтва. Самая вострая праблема сучаснасці — праблема прадухвалення новай сусветнай вайны, сцвярдзенне трыалага міру на зямлі. Праграма КПСС высока паднімае сцяг міру і дружбы народаў над усім зямным шарам. У ёй ад імя магутнай і, трэба прама сказаць, самай моцнай у вайсковых адносінах краіны прапановы ўсталяваць мір усім дзяржавам, аб'юнктуваецца жыццёвая неабходнасць мірнага суіснавання, канкрэтызуецца сам гэты прынцып, вызначаюцца задачы КПСС у галіне міжнародных адносін. Партыя пацвярджае, што Савецкі Саюз паслядоўна адстаівае і будзе адстаіваць палітыку мірнага суіснавання дзяржаў з розным грамадскім ладом.

Ва ўмовах, калі ваяўнічыя імперыялістычныя колы раздзімаюць гонку ўзбраенняў, пагражаюць народам вайной, праект Праграмы КПСС наглядна паказвае, што сацыялізм, камунізм — гэта мір і дружба паміж народамі, што адзіная крыніца вайсковай небяспекі — імперыялізм.

Краіна Саветаў настойліва праводзіць палітыку міру, дабіваюцца ўсеагульнага і поўнага раззбраення пад строгім міжнародным кантролем. Але імперыялістычныя дзяржавы ўпorna адмаўляюцца прыняць гэтыя прапановы, інтэнсіўна нарашчаюць свае ўзброеныя сілы. Яны не хочуць прымырыцца з існаваннем сусветнай сацыялістычнай сістэмы і адкрыта заяўляюць аб сваіх шалёных планах напаўнення на СССР, на іншыя краіны сацыялізма.

Гэта абавязвае Камуністычную партыю, Узброеныя Сілы, усе народы СССР праводзіць неслабкую пільнасць у адносінах агрэсіўных прошаў ворагаў міру і быць

заўсёды на варце мірнага працы, у пастаяннай гатоўнасці да ўзброенай абароны сваёй Радзімы. КПСС, падкрэсліваюцца ў праекце Праграмы, лічыць неабходным умацоўваць абароназдольнасць краіны і падтрымліваць абаронную магутнасць Савецкай дзяржавы, баявую гатоўнасць яго Узброеных Сіл на ўзроўні, які забяспечвае рашучы і поўны разгром любога ворага, які адважыцца зрабіць замах на Савецкую Радзіму. Савецкі народ будзе камунізм пад выпрабаваным кіраўніцтвам Камуністычнай партыі, яе лідэра Цэнтральнага Камітэта на чале з таварышам М. С. Хрушчовым. У праекце сфармуляван важнейшы вывад аб тым, што ў выніку перамогі сацыялізма, умацавання адзінства савецкага грамадства Камуністычная партыя рабочага класа ператварылася ў авангард савецкага народа, стала партыяй усяго народа, пашырыла свой накіроўваючы ўплыў на ўсе бакі грамадскага жыцця.

Перыяд разгорнутага будаўніцтва камунізма характарызуецца далейшым узростаннем ролі і значэння Камуністычнай партыі, як кіруючай і накіроўваючай сілы савецкага грамадства.

У непахіснай вернасці вучэнню Маркса — Энгельса — Леніна заключаецца важнейшая крыніца вялікай ролі партыі як зодчага камунізма. КПСС — партыя творчага марксізма-ленінізма, агульнапрызнаны сцяганосец самых перадавых ідэй нашага часу, ідэй марксізма-ленінізма. У непарыўнай сувязі з жыццём яна развівае рэвалюцыйную тэорыю, асвятляючы шлях практыцы. Ідучы ў авангардзе інтэрнацыянальнай барацьбы, лідэрскай партыя першай усеакава распрацавала вялікія і складаныя праблемы сацыялістычнай рэвалюцыі і сацыялістычнага будаўніцтва. Цяпер яна зрабіла новы выдатны навуковы подзвіг, усеакава распрацаваўшы праблему пераходу ад сацыялізма да камунізма. Важную ролю ў творчым развіцці марксісцка-ленінскай тэорыі, у практыцы камуністычнага будаўніцтва адыгралі XX і XXI з'езды КПСС.

Закон жыцця партыі — няўхільнае захаванне лідэрскай партыі, лідэрскага кіраўніцтва, павышэнне адказнасці партыйных органаў і іх

работнікаў перад партыйнай масай, забеспячэнне росту актыўнасці і самадзейнасці ўсіх камуністаў, іх удзелу ў выпрацоўцы і правядзенні палітыкі партыі, развіццё крытыкі і самакрытыкі. Гэта — абавязковая ўмова ідэйнай і арганізацыйнай магутнасці самой партыі, умацавання адзінства і згуртаванасці партыйных радоў.

Камуністычная партыя Савецкага Саюза выходзіць з таго, што непрымірнай барацьба з рэвізіянізмам, дагматызмам і сектанцтвам, з усялякімі адступленнямі ад лідэрскага ўмацавання адзінства міжнароднага камуністычнага руху, умацавання сацыялістычнага лагера.

КПСС — неад'емная састаўная частка міжнароднага камуністычнага і рабочага руху. Яна разглядае камуністычнае будаўніцтва ў СССР як вялікую інтэрнацыянальную задачу савецкага народа, якая адпавядае інтарэсам усяго сусветнага сацыялістычнага сістэмы, інтарэсам міжнароднага пралетарыяту, усяго чалавецтва.

Праект Праграмы КПСС знаходзіць жывы водгук у сэрцах савецкіх людзей, сустракае іх аднадушнае адабрэнне. Працоўныя Савецкага Саюза бачаць у гэтым дакуменце выражэнне сваіх жыццёвых інтарэсаў, сваіх спадзяванняў і надзей.

Праект Праграмы КПСС будзе шырока абмяркоўвацца на сходках камуністаў ва ўсіх пярвічных партыйных арганізацыях, на раённых, гарадскіх, абласных, краёвых канферэнцыях і з'ездах кампартый саюзных рэспублік. Партыйныя арганізацыі павінны забяспечыць абмеркаванне і растлумачэнне гэтага дакумента сярод усіх працоўных.

На старонках «Правды» будзе весціся абмеркаванне праекта Праграмы КПСС. Камуністы, усе жадаючы прыняць удзел у абмеркаванні запрашаюцца накіроўваць у рэдакцыю свае лісты, артыкулы, прапановы і заўвагі. Узброены вялікай марксісцка-ленінскай праграмай будаўніцтва камуністычнага грамадства, савецкі народ яшчэ цяжней згуртоўвае свае рады вакол Камуністычнай партыі, уліўлена ідзе ўперад да перамогі камунізма!

(Перадавы артыкул «Правды» за 31 ліпеня г. г.)

Сусветная слава гомельскіх станкоў

У ЧЭРВЕНІ мінулага года на нарадзе ў Маскве пры «Станкаімпарце» галоўны інжынер адной аўстрыйскай фірмы пан Рот з пахвалою гаварыў аб станках, якія выпускае наш завод. Замежны спецыяліст заявіў, што нашы гідрафікаваныя папярочна-стругальныя станкі «7М-36» і «7М-37» па сваёй канструкцыі, магутнасці і скорасці перавышаюць прадукцыю лепшых фірм свету, у тым ліку ФРГ і ШВА.

Безумоўна, пан Рот даў высокую ацэнку рабоце гомельскіх станкабудаўнікоў не з-за любові да нас. Калектыву завода даялася нямала папрацаваць, каб яго прадукцыя заваявала сусветную славу. Але мы не захапляемся, не супакойваемся на дасягнутым.

Новым штуршком да далейшага тэхнічнага прагрэсу з'явіўся для нашага калектыву заклік масквічоў аб разгортванні сацыялістычнага спаборніцтва за выпуск вырабаў толькі выдатнай якасці. Усе рабочыя прадпрыемства актыўна ўключыліся ў гэты патрыятычны рух.

Улічваючы, што прадукцыя нашага завода экспартуецца таксама ў трапічныя краіны свету — Індыю, Інданезію, Егіпет і іншыя, станкабудаўнікі ўкраіні нове лакафарбавае пакрыццё аграгатаў, выкарыстаўшы высокаўстойлівыя матэрыялы. Ужываецца пульверызаваны метал антыкарызійнага пакрыцця з наступнай абклейкай вільгацены-гранічнай паперай апрацаваных паверхняў з мэтай захавання ад карозіі пры транспарціроўцы.

расшыраецца ўжыванне такіх працэсаў, як газавая цэментация, халодная штампоўка, высокачастотная загартушка і інш. Новаўвядзеннем з'яўляецца таксама стварэнне спецыяльнага прыбора для кантролю таўшчыні гальванічнага пакрыцця.

Ажыццяўленне ўсіх гэтых мерапрыемстваў дало заводу магчымасць вольна ўжо другі год працаваць без рэкламацый.

Цяпер на заводзе распрацаван рад дадатковых мерапрыемстваў. Сярод іх — стварэнне новых вузлоў аднакілі разца пры адваротным кодзе на трох ты-

пах станкоў, укараненне шліфавання шасцераў і чарвякоў, дадатковае дрэвапрацоўка радэ дэталей для вавелічэння даўгавечнасці. Распрацоўваецца новая тэхналогія на найбольш браканосныя дэталі. Ажыццяўленне намечаных мерапрыемстваў павялічыць гарантыйны тэрмін работы станкоў на 25 працэнтаў.

В. КАПЫЛОУ, галоўны інжынер гомельскага станкабудаўнічага завода імя Кірава.

Французскі каланіялізм зрабіў новае злачынства, заліўшы крывёю вуліцы мірнага туніскага горада Бізерты. Вось даволі павучальна перадгісторыя гэтых трагічных падзей, якія даўно наспявалі.

Пасля доўгіх год барацьбы Туніс атрымаў у 1956 годзе незалежнасць. Але гэта незалежнасць была далёка не поўнай. На туніскай зямлі засталіся французскія войскі, якія паводзілі сябе, як у калоніі. На працягу двух год Туніс дабіваўся ад французскага ўрада эвакуацыі яго войск з Туніса. Нарэшце пагадненне аб гэтым было падпісана.

Але аказалася, што гэта не азначала яшчэ канчатковага ачышчэння тэрыторыі краіны ад чужаземнай акупацыі. На поўначы, у горадзе Бізерта, засталіся французскія войскі на ваенна-марской і ваенна-паветранай базах. Тут знаходзіцца чатыры велізарныя сухія докі, у якіх можна рамантаваць судны, водазмяшчэннем 35 тысяч тон. Ёсць база для падводных лодак са збудаваннімі, высечанымі ў скале. На палях, якія акружаюць горад Бізерту, пабудавана многа ўзлётных пляцовак і вялікі аэрадром, у тым ліку і для атамных бомбардзіроўшчыкаў.

Апрача базы ў Бізерце, французскія войскі працягвалі акупіраваць частку паўднёва-усходняй тэрыторыі Туніса.

Туніскі ўрад не раз звяртаўся да Францыі з прапановай мірна ўрэгуляваць пытанне аб вывадзе французскіх войск з Туніса і аб ліквідацыі базы ў Бізерце.

Народ Туніса настойліва патрабаваў спынення акупацыі. За дванаццаць дзён да крывавага падзеі ў Бізерце прэзідэнт Хабіб Бургіба звярнуўся да генерала дэ Голя з асабістым паліслам, у якім зноў прасіў Францыю афіцыйна прызнаць прынцып эвакуацыі бізерцкай базы і пачаць перагаворы аб дэталіх гэтай эвакуацыі. Адказу не паследавала.

Вось ход далейшых падзеяў у гэтай трагічнай калейдаскапічнасці.

18 ліпеня. У Бізерце адбываюцца масавыя дэманстрацыі тунісцаў, якія патрабуюць вываду французскіх войск. На вуліцах грываць патрыятычныя песні і раздаюцца воклічы: «Эджэлах!» («эвакуацыя»). Гэта была мірная дэманстрацыя народнай волі да канчатковага вызвалення краіны ад каланіяльнага прыгнёту.

19 ліпеня. На мірную дэманстрацыю французскія адказалі агрэсіўна. Ранняй французскай войскай напал на атрады нацыянальнай гвардыі Туніса. Адначасова яны пачалі перавозку падмацаванняў з Алжыра паветраным шляхам. Паміж Бізертай і Бонам, ваеннай базай французцаў у Алжыры, быў устаноўлены паветраны мост. Французская ваенная эскадра з'явілася паблізу Бізерты. Вечарам французскія войскі адкрылі агонь па туніскіх патрыятах.

20 ліпеня. Французы прад'явілі Тунісу ультыматум, патрабаваўшы эвакуацыі туніскага гарнізона з горада Бізерты. Ультыматум быў адвергнуты. Французскія танкі абрушыліся на мірнае насельніцтва горада. 600 чалавек былі забіты і паранены. Французская авіяцыя бамбіла Бізерту і навакольныя пункты. Туніс разарваў дыпламатычныя адносіны з Францыяй і звярнуўся ў Савет Бяспекі са скаргаю на агрэсію Францыі.

21 ліпеня. У цэнтральнай частцы Бізерты жорсткія баі. У арабскім квартале горада

ўзводзіцца барыкада. У Туніс ідуць тэлеграмы салідарнасці з барацьбой яго народа з Марока, ААР, Савецкага Саюза, Ірака... Савет Бяспекі абмяркоўвае скаргу Туніса і прымае рашэнне, якое абавязвае спыніць у Бізерце агонь і адвесці французскія і туніскія войскі на ранейшыя пазіцыі.

22 ліпеня. Туніскі ўрад у 21 гадзіну 30 мінут дае сваім войскам загад спыніць усялякі наступальныя дзеянні. Праз гадзіну французскія ваенны самалёт бамбіць ваенны аэрадром у Эль-Ауіна. Афіцыйна паведамляецца, што ў час баёў у Бізерце забіта 670 тунісцаў і паранена 1115...

У наступныя дні баі спыніліся, але напружанне засталася.

Падзеі ў Бізерце зноў пацвердзілі, што ваенныя базы на чужых тэрыторыях — гэта факел ля бочкі з порохам. І ва ўсіх краінах, дзе ёсць такія базы, узнімаецца справядлівае патрабаванне, каб няпрошаныя абаронцы «вольнага свету» выбіраліся вон з чужой тэрыторыі!

Падзеі ў Бізерце яшчэ раз з вялікай сілай паказалі злавесную ролю, якую адыгрывае ў сучасным міжнародным жыцці блок імперыялістычных дзяржаў — НАТО. Як палка заклікаў у гэтыя дні правы французскі друк сваіх саюзнікаў па НАТО дапамагчы Францыі раздавіць ненакорны Туніс! І яны дапамаглі. У першую чаргу — Злучаныя Штаты. Танкі, якія душылі тунісцаў на вуліцах Бізерты, — амерыканскай вытворчасці. Самалёты, якія скідавалі на населеныя пункты Туніса напалмавыя бомбы, паводле сведчання амерыканскіх агенцтваў, «былі амерыканскімі самалётамі «Б-29».

Хоць баі ў Бізерце спыніліся, але прычыны, якія выклікалі гэту крываваую сутычку, не ліквідаваны. Французскія войскі застаюцца на туніскай зямлі. Побач, у Алжыры, каланіяльныя войскі Францыі вядуць вайну супраць алжырскага народа. І да таго часу, пакуль гарыць гэты пажар вайны, незалежнасць іншых паўночнаафрыканскіх дзяржаў будзе знаходзіцца пад пастаяннай пагрозай.

ДЛЯ ЗАХОДНЯЯ ЕУРОПЫ
Слухайце штодзённа нашы радыёперадачы па сярэднеўрапейскаму часу:
На сярэдняй хвалі 227 метраў (ці 1322 кілагерцы) з 6 да 7 гадзін; з 16.00 да 17.00 і з 21.00 да 21.30; на кароткай хвалі 30,83 метра (ці 9730 кілагерцаў) з 6 да 7 гадзін. Па нядзелю: на хвалю 30,83 метра і 227 метраў з 6 да 9 гадзін і з 10 да 13 гадзін; на сярэдняй хвалі 227 метраў з 16.00 да 17.00 і з 21.00 да 21.30.

НА БЕЛАРУСКАЯ МОВЕ
Па нядзелю — ад 8 гадзін да 8 гадзін 30 мінут па сярэднеўрапейскаму часу на хвалі 30,83 метра (ці 9730 кілагерцаў) і на сярэдняй хвалі 227 метраў.

ДЛЯ ЗША І КАНАДЫ
Слухайце штодзённа нашы радыёперадачы па нью-йоркскіму часу: з 19.30 да 20.30 на хвалі 25,08 метра (ці 11960 кілагерцаў), 31,23 метра (ці 9605 кілагерцаў), 31,04 метра (ці 9665 кілагерцаў).

НА БЕЛАРУСКАЯ МОВЕ
Па суботам — ад 20 гадзін да 20 гадзін 30 мінут па нью-йоркскіму часу на кароткіх хвалях 25,08 метра (ці 11960 кілагерцаў), 31,23 метра (ці 9605 кілагерцаў), 31,04 метра (ці 9665 кілагерцаў).

НАШ АДРАС
Мінск, праспект імя Сталіна, 77
Дом друку, пакой № 20. Для пісьмаў (für Briefe): Minsk, Post-schlusstaen № 14.

РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.